

NATUURTOETS

Bij de beëindiging van het agrarisch bedrijf van de heer J. Reijm
op een deel van het perceel Ossenwaard 15 te Cothen, gemeente Wijk bij Duurstede

Siemens Buitenplan | maart 2016

COLOFON

Opdrachtgever

De heer J. Reijm
Ossenwaard 6 3945 PG Cothen, Wijk bij Duurstede
T 0343 563027
M 06 1566 0506
Reijm007@zonnet.nl

Adviseurs Siemens Buitenplan

Drs. Ing. G.W. Jansen, ecoloog
M 06 4974 2162
govert@siemens-buitenplan.nl

Ir. R.M. Siemens, landschapsarchitect, projectleider
Roghorst 293, 6708 KW Wageningen
M 06 2237 1829
rene@siemens-buitenplan.nl

Contactpersoon

De heer P. Zwaan, team Ruimtelijke Ordening Wijk bij Duurstede,
T 0343 595595
pzwaan@wijkbijduurstede.nl

Controle: 29 januari 2016 (2), 15 maart (3)

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder vermelding van de uitgever en de auteur(s).

Deze uitgave is met de grootste zorgvuldigheid opgesteld. Noch de makers, noch de uitgever stellen zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolkomenheden in deze uitgave.

INHOUD

1	INLEIDING	4
	1.1 Aanleiding	4
	1.2 Gebiedsbeschrijving	4
2	STAPPENPLAN EN WERKWIJZE	5
	2.1 Stappenplan	5
	2.2 Het bronnenonderzoek	5
	2.3 Het verdlonderzoek	5
3	RESULTATEN	6
	3.1 Beschrijving resultaten	6
	3.2 Analyse	8
	3.3 Waardering	8
4	KORTE EFFECTBESCHRIJVING	9
	4.1 Het plan	9
	4.2 De invloed van het plan	10
5	SLOTBESCHOUWING	11
	5.1 Conclusies	11
	5.2 Advies	11
	LITERATUUR EN BRONNEN	12
	BIJLAGE 1: Gegevens veldverkenning	13
	BIJLAGE 2: Brongegevens	14

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Voor het perceel aan de Ossenwaard 15 te Cothen, kadastraal nummer D 191 in de gemeente Wijk bij Duurstede, zal een herziening van het bestemmingsplan plaatsvinden. De drie huidige agrarische bedrijfsgebouwen (varkensstallen) worden gesloopt en de verhardingen op het perceel worden verwijderd. De nieuwe bestemming wordt agrarisch 'onbebouwd'.

Ten behoeve van de Flora- en faunawet is het noodzakelijk om in beeld te brengen wat het plan betekent voor eventueel voorkomende beschermde natuurwaarden.

Aan Siemens Buitenplan is gevraagd de mogelijk effecten van de voorgenomen sloop op beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Het doel van de Natuurtoets is om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de beschermde natuurwaarden en de eventuele invloed van het plan daarop.

1.2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt ten noordoosten van de bebouwde kom van Cothen in het Kromme Rijngebied.

Het plangebied en directe omgeving bestaat uit:

- Drie schuren,
- Verharding (asfaltbeton),
- Graslandje en een notenboom,
- Kleine houtsingel,
- Sloten.

VOORZIJD VAN HET PERCEEL MET VERHARDING (TE VERWIJDEREN), EEN HOUTSINGEL EN EEN WEITJE MET EEN NOTENBOOM EN TWEE VAN DE DRIE DE TE SLOPEN BEDRIJFSGEBOUWEN

2 STAPPENPLAN EN WERKWIJZE

2.1 Stappenplan

Onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden is gericht op beantwoording van de vraag of door de voorgenomen sloop algemene verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden.

Het onderzoek naar de effecten van het voorgenomen plan omvat de volgende stappen:

1. Voorbereiding:
 - Onderzoek van de voor het plangebied relevante wetgevingsaspecten,
 - Opstelling lijst van te onderzoeken soorten bij de veldverkenning; bronnenonderzoek.
2. Veldverkenning:
 - Veldinventarisatie en/of toetsing van de te onderzoeken groepen/soorten.
3. Analyse en beoordeling (toetsing):
 - Aangeven van kwetsbaarheid van de aangetroffen soorten en hun leefgebied,
 - Beoordeling van het belang van het plangebied voor soorten uit de Flora- en faunawet,
 - Toetsen van de effecten van het plan (werkzaamheden) op de beschermde soorten,
 - Aangeven van de gevolgen van de vastgestelde effecten.
4. Advisering:
 - Aangeven van maatregelen ter voorkoming van mogelijke negatieve effecten,
 - Advisering over eventueel nader onderzoek.

2.2 Het bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek omvat:

- Raadplegen van relevante rapporten,
- Raadplegen van de website Waarneming.nl,
- Bestuderen van diverse verspreidingsatlassen/-gegevens:
 - Atlas van de Nederlandse zoogdieren,
 - Atlas van de Nederlandse vleermuizen,
 - Verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen,
 - Verspreidingsgegevens van dagvlinders van Nederland.

Op basis van de brongegevens zijn groepen/soorten geselecteerd voor de veldverkenning.

2.3 De veldverkenning

De veldverkenning omvat:

- Inventarisatie van relevante (beschermde) natuurwaarden,
- Inschatting van de mogelijkheden van het plangebied voor de geselecteerde groepen/soorten uit het bronnenonderzoek.

3 RESULTATEN

3.1 Inventarisatie

Beleid

Ten noorden van het plangebied liggen onderdelen van het Utrechts Natuurnetwerk. De afstand ten opzichte van het plangebied bedraagt circa 100 m. Gelet op die afstand zal de voorgenomen sloop hier geen invloed op hebben.

Abiotiek

De omgeving van het plangebied heeft een zavelige zandige bodem. De grondwaterstand is niet exact bekend; de sloten naast het perceel zijn ondiep en zijn niet het gehele jaar watervoerend.

Het perceel ligt langs de Ossenwaard, op de oeverwal langs de Kromme Rijn. In dit open weidelandschap staan de beplantingen op de erven.

Flora en fauna

Aangezien er alleen sloop van schuren en weghalen van verharding zal plaatsvinden, is er bij dit quick-scan natuuronderzoek geen aandacht besteed aan planten, reptielen, amfibieën, vissen en overige diergroepen. Beschermde soorten van deze groepen worden niet verwacht.

In bijlage 1 staan de gegevens van de veldverkenning en in bijlage 2 de verzamelde brongegevens. De meest recente gegevens zijn afkomstig uit atlanten van zoogdieren, vleermuizen en vogels (op basis van 5x5 km hokken). De website Waarneming.nl geeft geen waarnemingen aan van het plangebied en directe omgeving. De dichtstbijzijnde waarnemingen hebben betrekking op de Kromme Rijn en de bebouwde kom van Cothen.

Het spreekt vanzelf dat bij een veldverkenning in januari geen volledig overzicht kon worden gegeven van de fauna.

Fauna zoogdieren

Bronnenonderzoek

De aangegeven zoogdiersoorten van bijlage 2 kunnen op enkele uitzonderingen na voorkomen in de omgeving van het plangebied. Veel van de potentieel voorkomende zoogdiersoorten uit de omgeving van het plangebied (zie bijlage 2) behoren tot tabel 1 van de Flora- en faunawet, uitgezonderd de eekhoorn (tabel 2) en de vleermuizen (tabel 3). In het plangebied zelf zijn er alleen mogelijkheden voor zoogdieren van bebouwing.

Veldverkenning

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen (van sporen) van zoogdieren (graafsporen, prenten en dergelijke). De te slopen schuren zijn gecontroleerd op de potenties voor vleermuisverblijfplaatsen. Bij de veldverkenning van 2016 zijn in het plangebied geen sporen aangetroffen van zoogdieren. Incidentele waarnemingen van vleermuizen zijn niet voor 100% uit te sluiten.

Schuur 1:

- Golfplaten daken zonder dakbeschot of met dakbeschot van isolatieplaten,
- Houten muren, plaatselijk wat vervallen
- Intern klimaat van de schuren instabiel door onder andere tocht
- Geen constructies in schuren die geschikt zouden zijn als verblijfplaats voor vleermuizen

Schuur 2:

- Golfplaten dak met dakbeschot van isolatiemateriaal
- Stenen muren met spouw met grote openingen; tegen de muur zijn aan de buitenzijde van de kopse kanten van de schuur plaatselijk houten planken aanwezig
- Intern klimaat zeer instabiel door grote openingen/gaten in muren (tochtig)
- Geen constructies aanwezig die geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen

Schuur 3:

- Golfplaten dak
- Golfplaten wanden/muren
- Binnenruimte van de schuur niet bereikbaar via openingen (gaten en /of spleten)

Hoewel er geen sporen en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn aangetroffen, is incidenteel gebruik van delen van de schuren door vleermuizen niet voor 100% uit te sluiten.

KENMERKEN VAN TE SLOPEN SCHUREN

Fauna vogels

Gelet op de voorgenomen sloop is er voornamelijk aandacht besteed aan vogelsoorten van bebouwing, met name aan de soorten met jaarrond beschermde vogelnesten (Ministerie van EZ).

Bronnenonderzoek

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat er van de omgeving van het plangebied (5x5 km-hok) circa 30 vogelsoorten bekend zijn die voorkomen op de aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten (zie bijlage 2). Van het plangebied zijn geen broedvogelgegevens bekend, met uitzondering van de boerenwaluw. Vrijwel alle vogelsoorten zijn beschermd op grond van de Flora- en faunawet.

Veldverkenning

Tijdens het doorkruisen van het plangebied zijn alle waarnemingen en/of sporen van vogels genoteerd. Er zijn tijdens de veldverkenning 3 vogelsoorten waargenomen in het plangebied; het betrof soorten die op en rond erven voorkomen zoals merel en houtduif. In een van de schuren is een nest van de boerenwaluw aangetroffen; incidenteel wordt dit nest gebruikt door de boerenwaluw.

3.2 Analyse

Het grootste deel van de in de atlassen aangegeven faunasoorten komt niet voor in het plangebied.

- De in potentie voorkomende zoogdiersoorten zijn soorten van bebouwing. Er zijn in het plangebied geen verblijfplaatsen en/of sporen aangetroffen van tabel 2- en/of 3-soorten van de Flora- en faunawet.
- Het plangebied is alleen geschikt als leefgebied voor vogelsoorten van bebouwing (erven).

3.3 Waardering

Het plangebied heeft geen of minimale betekenis voor zoogdieren.

Het plangebied heeft vrijwel geen betekenis voor vogels.

DE GEBOUWEN WORDEN GESLOOPT

DE BESTAANDE HAKHOUTBEPLANTING WORDT GEHANDHAAFD EN VERLENGD

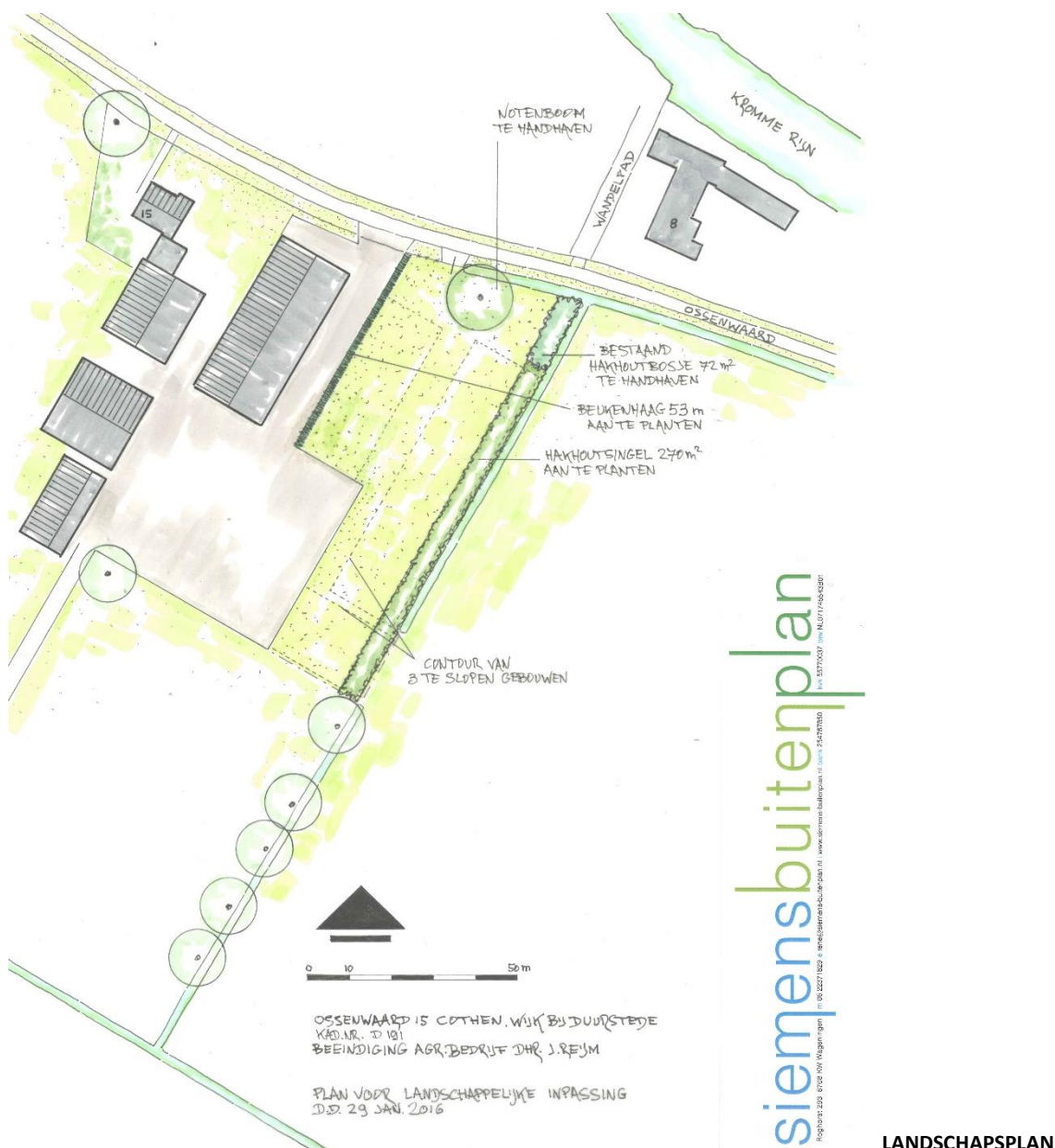
4 KORTE EFFECTBESCHRIJVING

4.1 Het plan

Het plan houdt op hoofdlijnen het volgende in:

- De sloop van drie agrarische bedrijfsgebouwen met een oppervlakte van totaal 2431 m².
- Het verwijderen van alle verharding van asfaltbeton.
- De vrijkomende grond wordt geschikt gemaakt voor agrarisch gebruik (weiland).
- In het kader van de landschappelijke inpassing wordt de bestaande kleine hakhoutsingel (lengte 18 m, breedte 4 m) met 90 meter verlengd. Langs de toegangsweg wordt een beukenhaag aangeplant met een lengte van 53 m.
- De notenboom (Juglans regia) vooraan op het perceel wordt gehandhaafd.

De bestemming van de 'bedrijfswoning' op Ossenwaard 6 zal veranderen in 'woning'. Deze nieuwe bestemming zal geen fysieke veranderingen in de bebouwing of de omgeving met zich mee brengen.

4.2 De invloed van het plan

Het plan kan invloed hebben op de volgende factoren:

1. Hydrologie,
2. Oppervlakteverlies/terreintypeverandering,
3. Verontreiniging,
4. Geluid en licht,
5. Verstoring,
6. Mechanische effecten,
7. Versnippering.

De factoren hydrologie, verontreiniging, verstoring, mechanische effecten en versnippering zijn niet aan de orde. Geluid en licht zijn factoren die mogelijk tijdens de realisatiefase van invloed kunnen zijn op beschermde natuurwaarden.

Ad 2 Oppervlakteverlies/terreintypeverandering

Het perceel waarop de te slopen schuren nu staan, wordt weiland. Het oppervlakteverlies en de terreintypeverandering zullen dan ook geen negatieve invloed hebben op beschermde natuurwaarden. Voor de boerenzwaluw (incidenteel broedgeval) bestaat in de omgeving voldoende gelegenheid om een alternatief nest te vinden/maken.

Ad 4 Geluid en licht

In de gebruiksfase zullen geen negatieve effecten optreden op beschermde natuurwaarden als gevolg van verstoring door geluid en licht. In de realisatiefase (sloopwerk) kunnen effecten optreden; de initiatiefnemer moet daarvoor alle voorzorgsmaatregelen nemen om dit te voorkomen. Er zal geen negatieve invloed zijn op beschermde soorten in het plangebied; in de omgeving zijn ruimschoots vervangende biotopen of leefgebieden aanwezig. Populaties van beschermde soorten zullen geen schade ondervinden.

Resume

De uitvoering van het plan zal geen negatieve invloed hebben op beschermde soorten van de Flora- en faunawet.

ALLE VERHARDING OP HET ERF WORDT VERWIJDERD

5 SLOTBESCHOUWING

5.1 Conclusies

De voorgenomen sloop van de bedrijfsgebouwen zal geen invloed hebben op het Utrechts Natuurnetwerk ten noorden van het plangebied (Kromme Rijn).

Het perceel heeft een zeer beperkte faunistische waarde.

Het perceel vormt voor slechts een paar beschermde diersoorten(vogelsoorten) een (deel)leefgebied.

De voorgenomen sloop zal geen negatieve invloed hebben op beschermde natuurwaarden; de factoren oppervlakteverlies/terreintypeverandering en geluid en licht zullen geen effect hebben op beschermde natuurwaarden.

5.2 Advies

Bij de werkzaamheden in de uitvoeringfase moet de initiatiefnemer rekening houden met de leefritmes van beschermde diersoorten; zie hiervoor de Natuurkalender.

Voordat de sloop-werkzaamheden van start gaan, dient de initiatiefnemer een controle uit te voeren naar het voorkomen van planten en dieren.

HET BESTAANDE HAKHOUT EN DE NOTENBOOM WORDEN GEHANDHAAFD

LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Bos, e.a., 2006: De dagvlinders van Nederland. Utrecht/Wageningen

Broekhuizen, S. e.a., 1992: Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Utrecht/Arnhem.

Limpens, H. e.a., 1997: Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Utrecht

Ravon, diverse jaren: Verspreidingsgegevens reptielen, amfibieën en vissen. Nijmegen.

Siemens Buitenplan (2014): Flora- en faunatoets erfperceel Valleiweg 3 te Bennekom. Wageningen

Sovon, 2002: Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Nijmegen.

Bronnen

Ministerie van EZ: Natuurwetgevingsaspecten

Provincie Utrecht: Ecologische Hoofdstructuur (Utrechts natuurnetwerk)

Ravon/Sovon: Gegevens via website

Waarneming.nl: Natuurwaarnemingen 2011 – 2016

Bijlage 1: Gegevens veldverkenning 21/1/2016

Weersomstandigheden 21/1/2016

- Bewolkt
- Temperatuur circa 1-2 graden Celsius
- Weinig wind

Vogels

Houtduif	Vink
Merel	
Een zwaluwnest in schuur	

Bijlage 2: Gegevens bronnen: diersoorten

De hierna aangegeven diersoorten zijn afkomstig uit de atlassen van de Nederlandse zoogdieren, vleermuizen en broedvogels op basis van 5x5 km-hokken.

Zoogdieren

Aardmuis	Konijn
Amerikaanse nerts	Mol
Bosmuis	Muskusrat
Bruine rat	Ree
Bunzing	Rosse woelmuis
Eekhoorn	Veldmuis
Egel	Vos
Haas	Wezel
Hermelijn	Woelrat
Huismuis	Wezel
Huisspitsmuis	
<i>Vleermuizen</i>	
Gewone dwergvleermuis	Ruige dwergvleermuis
Gewone grootoorvleermuis	Rosse vleermuis
Laatvlieger	Watervleermuis

Vogels (van de aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten)

Blauwe reiger**	Gierzwaluw*	Koolmees**
Boerenwaluw**	Glanskop**	Ransuil*
Bonte vliegenvanger**	Grauwe vliegenvanger**	Sperwer*
Boomklever**	Groene specht**	Spreeuw**
Boomkruiper**	Grote bonte specht**	Steenuil*
Boomvalk*	Grote gele kwikstaart*	Torenvalk**
Bosuil**	Havik*	Zwarte kraai**
Buizerd*	Huiszwaluw**	Zwarte mees**
Ekster**	IJsvogel**	Zwarte roodstaart**
Gekraagde roodstaart**	Kleine bonte specht**	Zwarte specht**

* soorten met jaarrond beschermde nesten

** soorten niet jaarrond beschermd, inventarisatie wel gewenst